

Keijo Rajakallio p. 044-2537205
keijo.rajakallio@windowslive.com
(keijo.makela@windowslive.com)
www.viestinhallinta.fi

01.03.2010

Ennakointi on tulevaisuuden tekemistä Innovaatiolla tulevaisuuteen

Viestinhallinta Oy:n tulevaisuusfilosofia perustuu tulevaisuuden tekemiseen. Tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja eli tunnistaa innovaatioita. Kysymys on työelämän ja sen tuotantoverkoston eli klusterien kehittämisestä, innovaatioihin perustuvasta kilpailukyvyistä – ja tarvittavasta osaamisesta.

Tulevaisuuden luotauksessa ja tekemisessä ennakkoinnin **aikajänne** on keskeinen. Tavanomaisesti käytetään käsitteitä lyhyt aikajänne, keskipitkä aikajänne ja pitkä aikajänne. Tyypillinen tapa on kuvata näitä kalenteriajalla (kronologisesti) eli lyhyt aikajänne voi tarkoittaa 0-3 vuotta, keskipitkä voi tarkoittaa 3-8-vuotta ja pitkä aikajänne 8-30-vuotta. Tämä on perinteistä tulevaisuusajattelua ja soveltuu hyvin fysikaalisiin ilmiöihin ja ylipäätään määrälliseen ennakkointiin. Laadullisen muutoksen ymmärtämisen kannalta elinkaariin tukeutuva **suhteellinen aikakäsitys** on toimivampi.

Ihmisen tavoittama ilmiöiden **elinkaari** voi vaihdella sekunnin mikro-osista miljardeihin vuosiin. Tietotekniikassa elinkaaret kuukaudesta muutamisiin vuosiin kun taas energiatuotannossa kymmenen vuotta on lyhyt aikajänne. Mikä aikaväli on pitkä tai lyhyt riippuu ilmiöstä. Lyhyt aikajänne tarkoittaa tällöin trendiomaista tästä hetkestä tulevaisuuteen luotaavaa ennakkointiotetta. Keskipitkä aikajänne tähtää **murroksen** tunnistamiseen eli ajankohtaan, jolloin trendi päättyy. Pitkällä aikajänteellä ennakoidaan myös murroksen jälkeistä aikaa, joka johtaa kohdeilmiön **evoluutioon** tai merkityksen häviämiseen.

Trendi on enemmän tai vähemmän lineaarinen kehityksen jatkumo. Trendiennakkointia on verrattu autolla ajamiseen: autoa ohjataan peruutuspeilistä. Tuotantoverkoston eli klusterien analyyseissä pyritään tunnistamaan tuotteiden ja tuotantotapojen murroksia. Autolla ajamiseen suhteutettuna tämä tarkoittaa varautumista jyrkkäänkin mutkaan ja suunnanvaihtoon.

Megatrendeillä saadaan jäsentynyt kuva hyvinkin pitkän aikavälin tulevaisuudesta. Autolla ajamiseen rinnastettuna tämä tarkoittaa, että meillä on ainakin vaihtoehtoisine reitteineen jonkinlainen kartta (road map) alueesta, jossa aiomme suunnitelmallisesti liikkua.

Merkittävät innovaatiot ovat sisään kirjoitettuina megatrendeissä. Innovaatioilla pyritään saaman aikaa tietoisesti murroksia. **Heikot signaalit** ovat usein juuri megatrendeihin sisältyviä enteitä.